

EWIDENCJA PARKÓW I OGRODÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KOSZALIŃSKIEGO

miejsowość

KOŁOBRZEG

~~powiat~~

n a z w a

Park Zachodni

T O M /

IŁOSC EGZ. 5

URZĄD WOJEWÓDZKI
75-050 KOSZALIN
WYDZIAŁ KULTURY I SZUKI
Urząd Województwa Zachodniopomorskiego

NR. INW. 2193

696

Nr. inv. 696

dep.

BIBLIOTEKA

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac. - Agrod.

Muzeum Narodowe w Warszawie

ul. Szwoleżerów Nr 9 tel. 62 79

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 62 62 41 w. 244

Nr. inv. 696

TOWARZYSTWO URBANISTÓW POLSKICH
ODDZIAŁ W KOSZALINIE

EWIDENCJA PARKÓW I OGRODÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KOSZALIŃSKIEGO

MIEJSCOWOŚĆ

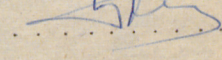
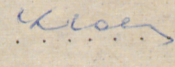
KOŁOBRZEG

~~POWIAAT~~

N A Z W A

Park Zachodni

ZESPÓŁ AUTORSKI

- 1 mgr inż. K. Zaklukiewicz podpis:
- 2 mgr inż. Fr. Zaklukiewicz podpis:
- 3 podpis:
- 4 podpis:
- 5 podpis:
- 6 podpis:

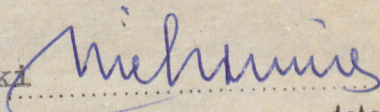
Data opracowania: wrzesień 1975 roku

WERYFIKACJA :

inż. Wojciech Wierzchowiecki

podpis

data

 2.8.75

TOM /

ilość egz.

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 696

M E T R Y C Z K A P A R K U - O G R O D U						
1	Adres:	Miejscowość /dzielnica, ulica nr posesji/		gmina	powiat	województwo
2	Nazwa parku:	aktualna Park Zachodni		dawna Cmentarz ewangelicki		
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania:	Park rekreacyjny /rekreacja bierna/. Stan techniczny drzewostanu dobry. Wyposażenie prowizoryczne podstawowe				
4	Czas powstania:	Pocz.XX w. Układ geometryczny powstały w okresie secesji				
5	Położenie parku:	Kołobrzeg od ul. Arceuszewskiego i Wiosennej do morza				
6	Powierzchnia parku:	ogółem ha 6,5	w tym wód w ha 0,25	czy są na niej budynki i jakie 1/ bud. techn. Rybołówstwa Morskiego 2/ szalek miejski		
7	Użytkownik parku:	Urząd Miejski w Kołobrzegu				
8	Czy jest w rejestrze:	data i nr rejestru nie występuje				
9	Istniejące dokumentacje /data i autor/:	pomiar sytuacyjno-wysokościowy Wyk. 13 z 1973 r. Woj. P. i. Geol. i. Geol. Gosp. Kom. Koszalin		inwentaryzacja zieleni brak		
		studium historyczne brak		założenia techniczno-ekonomiczne brak		
		techniczne, branżowe dokumentacje i ekspertyzy brak				
10	Przeprowadzone dotychczas remonty:	likwidacja cmentarza 1971 r. oraz prowizoryczne zagospod.				

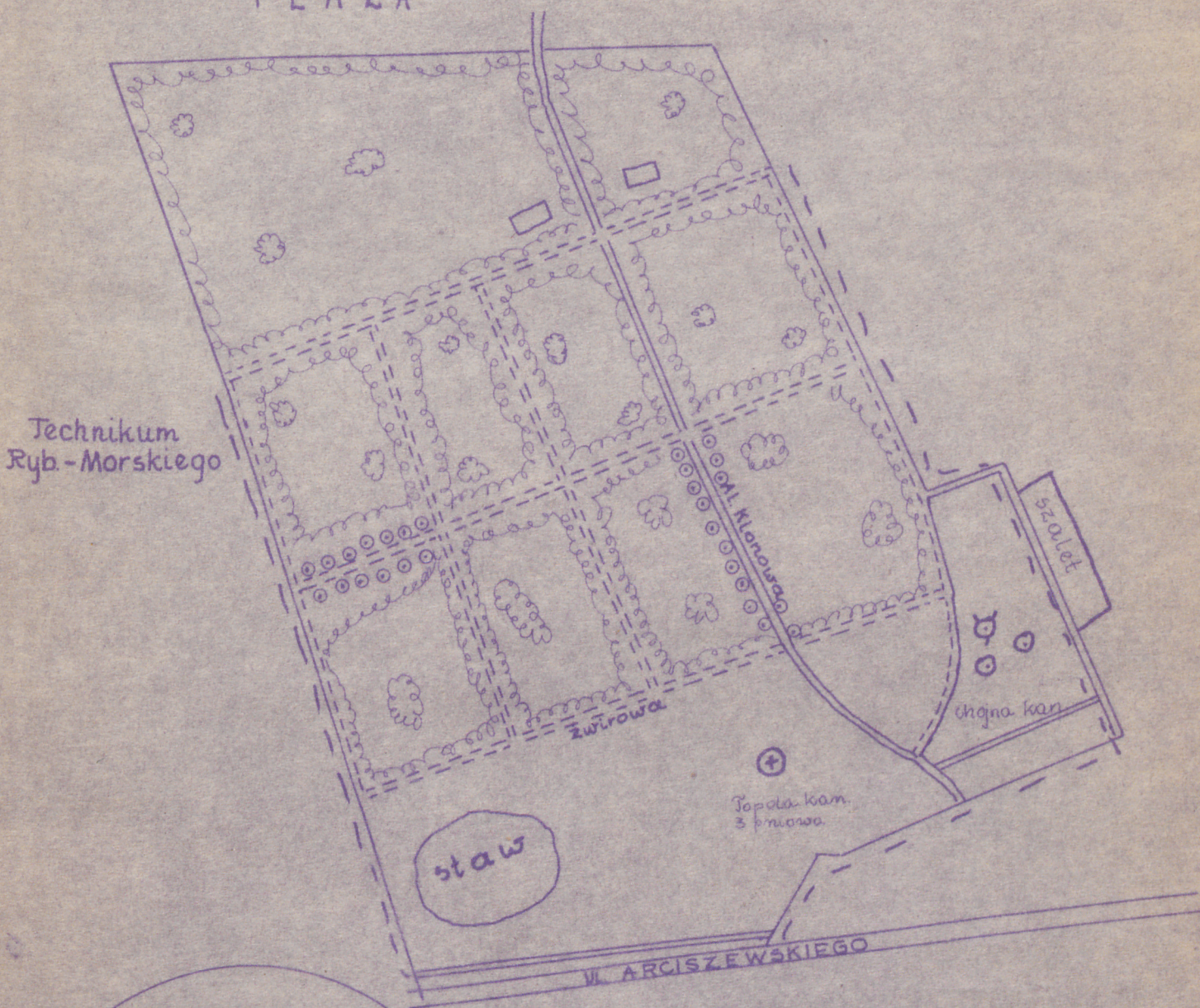
PARK ZACHODNI

KOŁOBRZEG

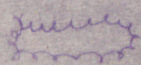
szkic odręczny

PLAŻA

Technikum
Ryb.-Morskiego

skala 1:400.000

skupiny drzew

krzewy

fotostanowiska

drzewa pojedyncze

granica ochrony
konserwatorskiej

I. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

I.1. Ewolucja układu przestrzennego

Jak wynika z dokumentów znajdujących się w Zarządzie Zieleni Miejskiej i w Urzędzie Miejskim w Kołobrzegu park ten obecną rolę spełnia dopiero od 1971 roku. Poprzednio był to cmentarz ewangelicki, założony w początkach XX wieku i w tym charakterze użytkowany był do końca II wojny. Po wyzwoleniu zaniechano użytkowania cmentarza, w wyniku czego niepielegnowany zarósł samosiewami jaśminu, porzeczki alpejskiej, ciśn, tui itp. W 1971 roku cmentarz zlikwidowano i zaadaptowano na park przeznaczony do wypoczynku biernego.

I.2. Dawne plany

Nie znaleziono planów z okresu poprzedniego użytkowania. Sporządzono jedynie odręczny szkic w oparciu o plan ogólny Kołobrzegu w skali 1:5000, który stanowi załącznik do niniejszego opracowania oraz dowód na to, że układ przestrzenny w zasadzie nie zmienił się po zaadaptowaniu.

I.3. Źródła do dziejów parku

Poszukiwania źródeł pisemnej informacji mogących świadczyć o historii obiektu nie dały pożądanego rezultatu. W tej sytuacji zawarte w opracowaniu stwierdzenia oparto o "Inwentaryzację szczegółową zieleni na terenie miasta Kołobrzegu" sporządzoną przez Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Miejskiego "Miastoprojekt" w Koszalinie w listopadzie 1966r oraz o informacje ustne udzielone przez pracowników inżynierjno-technicznych Zarządu Zieleni Miejskiej w Kołobrzegu

w osobach m.in. z-cy dyrektora ds technicznych Franciszka Piesika i kierownika Działu Konserwacji Terenów Zielonych Zygmunta Walińskiego. Badania poszukiwawcze w księgozbiorze archiwalnym Muzeum w Kołobrzegu nie dały rezultatu. Stwierdzono brak literatury monograficznej na ten temat.

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

II.1. Układ przestrzenny

Park usytuowany jest między ulicami Arciszewskiego, Wiosenną i plażą morską. Ma kształt prostokąta o dłuższej osi z południa na północ, o powierzchni 6,5 ha. Wykazuje cechy układu geometrycznego charakterystycznego dla okresu secesji. Alejki usypane są żwirem, a obrzeża wykonane półpłytami o wymiarach 50 x 25 x 7 cm. Jedyne aleja od ulicy Arciszewskiego wyłożona jest płytami 35 cm.

Od strony ul. Arciszewskiego znajduje się staw o powierzchni 0,25 ha. Ma on kształt wieloboku, ocembrowanego piaskowcem. Na północnej granicy parku buduje się 2 pawilony handlowe. Szalet położony jest na brzegu ściany wschodniej. Smażalnię ryb zlokalizowano w południowo-wschodniej części. Od zachodu graniczy z posesją Technikum Rybołówstwa Morskiego. Obiekt jest nieogrodzony, nie ma też oświetlenia elektrycznego.

II.2. Skrócona inwentaryzacja roślin

Na terenie parku rośnie około 5200 drzew iglastych i liściastych, w wieku 60-80 lat. Przeważa dąb szypułkowy /*Quercus robur*/ - 20%, brzoza /*Betula verrucosa*/ - 20%, sosna /*Pinus silbestris*/ - 15%, klon /*Acer platanoides*/ 15%

i buk pospolity /*Fagus silvatica*/ - 10%. Prócz tego występuje lipa drobnolistna /*Tilia cordata*/ - 5%, świerk pospolity /*Picea excelsa*/ - 10% i olcha /*Alnus glutinosa*/ - 5%.

W podszycie parkowym stwierdza się: cis /*Taxus baccata*/, różę szypszynę /*Rosa canina*/, porzeczkę alpejską /*Ribes alpinum*/, jaśmin /*Philadelphus coronarius*/, żywotnik /*Thuja occidentalis*/, śnieguliczkę /*Symphoricarpos opulifolius*/.

Wśród drzew dominujących na uwagę zasługuje topola kanadyjska /*Populus canadensis*/ 3-pniowa o obwodzie 6 metrów, oraz 3 szt. choiny kanadyjskiej /*Tsuga canadensis*/.

Całość drzewostanu jest w dobrym stanie technicznym.

II.3. Analiza stopnia zachowania układu zabytkowego

Mimo, że przez 25 lat nie użytkowano cmentarza, a do eksploatacji terenu w nowym charakterze przystąpiono przed 5-ciu laty i do tego czasu dokonano jedynie prowizorycznego zagospodarowania, ocenić należy że nie dopuszczono do dewastacji obiektu i zachował on w zasadzie pierwotny układ przestrzenny i kompozycję. Rzecz jasna, że zlikwidowano w nim nagrobki i inne cmentarne urządzenia. Wybudowano natomiast smażalnię ryb, szale, Buduje się 2 pawilony handlowe. Drzewostan zwiększył się w drodze samosiewów. Park pozostaje w granicach pierwotnych

II.4. Rola obiektu w krajobrazie

a/ zurbanizowanym

Park jest terenem spełniającym w organizmie miejskim wieloraką rolę, z których dominującą jest bez wątpienia rola rekreacyjna dla mieszkańców miasta, wczasowiczów

i pensjonariuszy licznych sanatoriów. Nie bez znaczenia jest również rola wiatrochronna i estetyczna oraz przeciwoerozyjna /dla gruntów piaszkowych/.

b/ naturalnym

Obok wspomnianego znaczenia w pkt.a/ park stanowi ciąg zielonego krajobrazu na terenach zawydmowych, jest częścią "organizmu zielonego", będącego składnikiem naturalnego krajobrazu nadmorskiego.

III. WNIOSKI DOTYCZĄCE

III.1. Granicy ochrony konserwatorskiej

a/ ochrony układu

Granica układu obejmuje się obszar całego parku w jego granicach geodezyjnych. Park podlega ścisłej ochronie z tytułu uczestniczenia tego obszaru w nadmorskim pasie technicznym zieleni. Ponieważ przez park przechodzą drogi główne na plażę, na wolnych sąsiadujących przestrzeniach, zgodnie ze szczegółowym planem zagospodarowania przestrzennego, zezwala się w niewielkim i koniecznym stopniu na lokalizowanie lekkich, tymczasowych pawilonów gastronomicznych i handlowych.

b/ granicy ochrony ekologicznej

Granica ochrony ekologicznej stanowi granica ochrony układu z rygorami obowiązującymi dla technicznego pasa zieleni.

III.2. Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania

W celu poprawienia wyglądu estetycznego, niezbędnym wydaje się odpowiednie, planowe jego zagospodarowanie.

W tym celu w szczególności należy:

- wyciąć samosiewy
- przeświecić korony drzew starych
- poprawić stan nawierzchni alei
- zagospodarować staw przekształcając go np. w fontannę i brodzik lub miejsce hodowli np. łabędzi
- wyposażyć w niezbędne urządzenia do wypoczynku jak: ławki ogrodowe itp.

W celu planowego zagospodarowania ww obszaru wnioskuje się o opracowanie szczegółowego projektu urządzenia terenu.

UWAGA: Park należy wpisać do rejestru zabytków.

NR 1. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Widok na ciąg płytowany szybkiej
komunikacji pieszej

NR 2. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Widok na cembrowany staw

NR 3. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Równoległe: ciąg płytowany szybkiej komunikacji
pieszej i żwirowany ciąg spacerowy

NR 4. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Ciąg spacerowy wśród zieleni, uzbrojony
w ławki wypoczynkowe

NR 5. KOŁOBRZEG - Park Zachodni
Bogactwo zieleni

NR 6. KOŁOBRZEG - Park Zachodni
Aleja spacerowa obsadzona klonami /*Acer platanoides*/

NR 7. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Aleja spacerowa obsadzona brzoźami /*Betula verrucosa*/

NR 8. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

Malowniczy układ zieleni wysokiej, podszytu i runa

NR 9. KOŁOBRZEG - Park Zachodni

3-pniowa topola kanadyjska /*Populus canadensis*/

o obwodzie 6 m